

Henryk PASZCZA*, Magdalena BIAŁAS**, Joanna ZĘBALA**

Pomoc państwa dla sektora górnictwa węgla kamiennego w krajach UE w świetle Komunikatu Komisji Europejskiej: „Stosowanie Rozporządzenia Rady (WE) nr 1407/2002”

STRESZCZENIE. W artykule przedstawiono obecne uwarunkowania udzielania pomocy państwa dla sektora górnictwa węgla kamiennego w oparciu o obowiązujące Rozporządzenie Rady (WE) 1407/2002 oraz szczegółowo omówiono stosowane kategorie pomocy, z uwzględnieniem ich wielkości, w odniesieniu do poszczególnych krajów będących producentami węgla w UE. Ponadto, wymienione zostały najważniejsze problemy związane ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia. W artykule omówiono również propozycje 3 alternatywnych opcji przedstawione przez Komisję Europejską dotyczące pomocy państwa dla sektora górnictwa po 2010 r., tj.: przedłużenia istniejącego rozporządzenia węglowego, utrzymania jedynie pomocy na inwestycje początkowe i pomocy na pokrycie kosztów nadzwyczajnych, wreszcie zaniechania działań, czyli wygaszenia obowiązującego rozporządzenia węglowego i stosowanie od 2011 r. ogólnych zasad udzielania pomocy państwa w sektorze górnictwa węgla kamiennego.

SŁOWA KLUCZOWE: restrukturyzacja górnictwa, pomoc państwa dla sektora górnictwa, opcje pomocy państwa

---

* Mgr inż., ** Mgr — Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Oddział w Katowicach.

Recenzent: dr inż. Lidia GAWLIK

Wprowadzenie

Po zakończeniu drugiej wojny światowej węgiel kamienny odgrywał dominującą rolę w pokrywaniu potrzeb energetycznych większości krajów europejskich. Był on traktowany jako surowiec strategiczny, wywierający znaczny wpływ na rozwój gospodarczy produkujących go krajów. Z uwagi jednak na rosnące koszty jego wydobycia, wynikające głównie z pogarszających się warunków górniczo-geologicznych, przy równoczesnym okresowym spadku światowych cen ropy naftowej i gazu ziemnego, niektóre kraje europejskie zmuszone były skorygować długofalowe założenia swej polityki paliwowo-energetycznej. Istotny wpływ na to miały również nadzieje związane z rozwojem energetyki jądrowej. Efektem tych zjawisk było sukcesywne zmniejszanie się popytu na węgiel na rzecz innych nośników energii przy równoczesnym intensywnym rozwoju energetyki jądrowej. Sytuacji tej nie zmienił znaczny wzrost cen ropy naftowej na rynkach światowych, jaki nastąpił po 1973 r. i kolejny – w 1981 r.

W wyniku tego, w większości krajów europejskich będących producentami węgla zaszła konieczność podjęcia działań restrukturyzacyjnych, mających na celu nie tylko ograniczenie jego produkcji poprzez częściową likwidację potencjału produkcyjnego, ale także obniżenie kosztów wydobycia drogą modernizacji parku maszynowego kopalń, koncentracji wydobycia i wzrostu wydajności pracy. Celem tych działań było zwiększenie konkurencyjności węgla na rynku nośników energii. Działania restrukturyzacyjne, a co za tym idzie, działalność górnictwa bez wsparcia z środków publicznych w każdym z państw UE nie byłaby możliwa. Udzielenie pomocy publicznej przez każde z państw, które restrukturyzowało sektor górnictwa węgla kamiennego, możliwe było po wcześniejszym zaakceptowaniu pomocy przez Komisję Europejską.

Od 1965 r. Komisja Europejska zatwierdzała, na różnej podstawie prawnej, pomoc publiczną dla przemysłu węglowego. Celem zatwierdzenia tej pomocy było:

1. Walka z brakiem konkurencyjności przemysłu węglowego UE poprzez restrukturyzację.
2. Ograniczanie zależności od importu energii i wzrostu bezpieczeństwa energetycznego UE.
3. Łagodzenie trudnych sytuacji społecznych na obszarach górniczych.

Pomoc publiczna dla przemysłu węglowego była objęta, do wygaśnięcia w roku 2002, Traktatem o powołaniu Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali (zwanej dalej EWWiS). Jego artykuł 4 (c) ustanawiał ogólny zakaz udzielania pomocy publicznej. Niemniej jednak okazało się, że ścisłe stosowanie artykułu 4 oznaczałoby konieczność zamknięcia większości kopalń głębinowych w Europie, ponieważ przestały być konkurencyjne na światowym rynku węglowym. W ślad za propozycjami Komisji, Rada przyjęła w sumie cztery kolejne decyzje EWWiS, precyzujące warunki, pod jakimi państwa członkowskie mogą udzielać pomocy publicznej dla przemysłu węglowego. Podstawą prawną dla tych decyzji był artykuł 95 (1) traktatu EWWiS.

1. Obecne uwarunkowania prawne w zakresie udzielania pomocy dla przemysłu węglowego

Ze względu na fakt, iż Wspólnota stawała się coraz bardziej uzależniona od zewnętrznego zaopatrzenia w źródła energii pierwotnej, koniecznym stało się podjęcie środków, które umożliwiały zagwarantowanie dostępu do zasobów węgla, a tym samym potencjalną dostępność węgla w ramach UE. W związku z powyższym, Parlament Europejski w dniu 16 października 2001 r. przyjął uchwałę dotyczącą Zielonej Księgi pt: „W sprawie europejskiej strategii bezpieczeństwa podaży energii”, która uznała znaczenie węgla jako rodzimego źródła energii. Przyjęto, iż należy wziąć pod uwagę pomoc finansową dla górnictwa węgla kamiennego, przy jednoczesnej kontynuacji procesu restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego.

W dniu 24 lipca 2002 r. weszło w życie **Rozporządzenie Rady (WE) 1407/2007 w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego**. Rozporządzenie to przewidywało możliwość udzielania przez państwa członkowskie pomocy przez okres przejściowy, tj. od dnia 24 lipca 2002 r do dnia 31 grudnia 2002 r. na podstawie zasad zawartych w Decyzji 3632/EWWiS z dnia 28 grudnia 1993 r. ustanawiającej wspólnotowe reguły pomocy państwa dla przemysłu węglowego (decyzji w sprawie węgla). Wszystkie państwa członkowskie, które udzieliły pomocy w tym okresie skorzystały z tej możliwości¹. W związku z tym, faktyczne stosowanie rozporządzenia węglowego rozpoczęło się dopiero z dniem 1 stycznia 2003 r.

W poszczególnych artykułach Rozporządzenia Rady (WE) 1407/2002 określono kategorie pomocy, jaka może być przyznana dla przedsiębiorstw zajmujących się produkcją węgla.

W artykule 4 określono warunki, jakie muszą być spełnione by **pomoc na ograniczenie działalności** mogła być uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem. Pomoc taka może być przyznawana na pokrycie bieżących strat kopalń przeznaczonych do zamknięcia, jeżeli:

- ✧ działalność danych kopalń stanowi część planu zamknięcia nie wykraczającego poza 2007 r.,
- ✧ notyfikowana pomoc na jednostkę przeliczeniową węgla (1 tew = 29,302 GJ/t) nie może przekraczać przewidywanej na rok produkcyjny różnicy między przychodami i kosztami produkcji,
- ✧ wysokość pomocy na jedną tonę przeliczeniową nie może spowodować, że ceny węgla łącznie z dostawą ze Wspólnoty będą niższe od ceny węgla podobnej jakości z państw trzecich,
- ✧ poziom pomocy nie może zniekształcać konkurencji pomiędzy producentami i użytkownikami węgla we Wspólnocie,

---

¹ Dotyczy to Hiszpanii (decyzje N/3002; C 17/2003); Francji (decyzja N551/2002); Niemiec (decyzja N550/2002) oraz Zjednoczonego Królestwa (decyzja N 740/2002).

- ✧ pomoc nie może zniekształcać konkurencji na rynkach: energii elektrycznej, skojarzonej energii ciepła i energii elektrycznej, produkcji koksu oraz stali.

Pomoc na ograniczenie działalności może być przyznana tylko do 31.12.2007 r.

Artykuł 5 Rozporządzenia określa rodzaje i warunki przyznania pomocy na **utrzymanie dostępu do zasobów węgla**. Pomoc ta może być przyznana na **inwestycje początkowe**, jeżeli:

- ✧ jest przeznaczona dla istniejących jednostek produkcyjnych, które nie otrzymały pomocy w trybie art. 3 decyzji nr 3632/93/EWWiS lub ją otrzymały po wykazaniu że były zdolne osiągnąć konkurencyjne ceny w stosunku do producentów z państw trzecich,
- ✧ jednostki produkcyjne opracują plany operacyjne i finansowe, w których wykażą że projekt inwestycyjny będący przedmiotem pomocy zapewni tym jednostkom rentowność ekonomiczną,
- ✧ pomoc nie przekroczy 30% ogólnych kosztów projektu inwestycyjnego, który pozwoli na osiągnięcie konkurencyjności cenowej w stosunku do producentów z państw trzecich. Pomoc przyznana w tej formie może być udzielona najpóźniej do 31.12.2010 r.

W ramach pomocy na **utrzymanie dostępu do zasobów węgla** w artykule 5 Rozporządzenia, oprócz pomocy na inwestycje początkowe, określono **pomoc na bieżącą produkcję**. Pomoc na pokrycie bieżących strat produkcyjnych danej jednostki produkcyjnej może być przyznana, jeżeli:

- ✧ działalność jednostek oraz grup jednostek produkcyjnych w tym samym przedsiębiorstwie tworzy część planu dostępu do zasobów węgla,
- ✧ notyfikowana pomoc na jednostkę przeliczeniową węgla nie może przekraczać przewidywanej na rok produkcyjny różnicy między przychodami i kosztami produkcji,
- ✧ wysokość pomocy na jedną tonę przeliczeniową nie może spowodować, że ceny węgla łącznie z dostawą ze Wspólnoty będą niższe od ceny węgla podobnej jakości z państw trzecich,
- ✧ poziom pomocy nie może zniekształcać konkurencji pomiędzy producentami i użytkownikami węgla we Wspólnocie,
- ✧ pomoc nie może zniekształcać konkurencji na rynkach: energii elektrycznej, skojarzonej energii ciepła i energii elektrycznej, produkcji koksu oraz stali,
- ✧ pomoc jest przyznawana jednostkom o najlepszych perspektywach, w szczególności w zakresie poziomu i układu kosztów produkcji i w ramach limitów ilościowych określonych w planie dostępu do zasobów węgla.

W rozporządzeniu założono, że wielkość pomocy przyznanej zgodnie z art. 4 i 5 będzie miała charakter malejący, prowadząc do jej znacznego ograniczenia i nie przekroczy kwoty zatwierdzonej przez Komisję na podstawie art. 3 i 4 Decyzji 3632/93/EWWiS na 2001 r.²

---

² W drodze odstępstwa od przepisów, w stosunku do Państw Członkowskich przystępujących do Unii z dniem 1 maja 2004 r., całkowita wielkość pomocy dla przemysłu węglowego, udzielona zgodnie z art. 4 i 5, nie przekroczy w żadnym z lat następujących po roku 2004 wielkości pomocy zatwierdzonej przez Komisję dla roku 2004 r., zaś dla państw członkowskich przystępujących do Unii w dniu 1 stycznia 2007 r., ogólna kwota pomocy dla przemysłu węglowego przyznanej zgodnie z art. 4 i 5 nie przekracza, w żadnym roku po 2007 r., kwoty pomocy zaakceptowanej przez Komisję zgodnie z art. 10 na rok 2007.

W artykule 7 Rozporządzenia zakłada się udzielenie **pomocy na pokrycie kosztów nadzwyczajnych**. Pomoc ta przeznaczona jest dla przedsiębiorstw, które prowadzą bądź prowadziły działalność związaną z produkcją węgla, by umożliwić pokrycie kosztów, które wynikają z procesów restrukturyzacji, a nie są związane z bieżącą produkcją (odziedziczone zobowiązania), pod warunkiem, że wypłacone środki nie przekroczą wartości tych kosztów. Pomoc taka może być wykorzystana na pokrycie kosztów restrukturyzacji związanych z rekultywacją terenów pokopalnianych przeprowadzoną zgodnie z wymogami ochrony środowiska.

Wszystkie państwa członkowskie przyznające pomoc na redukcję działalności zobowiązane są do sporządzenia i przedłożenia Komisji **planów likwidacji jednostek produkcyjnych**, zawierających między innymi:

- ✧ nazwę jednostki produkcyjnej,
- ✧ koszty produkcji każdej jednostki produkcyjnej, wyliczone zgodnie z trzymiesięcznym szacunkowym rachunkiem kosztów przekazywanym do Komisji, z uwzględnieniem zwykłej amortyzacji i odsetki od pożyczonych środków w oparciu o rynkowe stawki odsetek oprocentowania, a ograniczone do działań związanych z bieżącą produkcją,
- ✧ szacunkową produkcję węgla w roku produkcyjnym jednostki,
- ✧ szacunkową kwotę pomocy na redukcję działalności na dany rok produkcyjny.

Państwa członkowskie zamierzające przyznać pomoc dla przemysłu węglowego są także zobligowane do sporządzenia i przekazania Komisji odpowiednich informacji, w tym w szczególności **planów dostępu do zasobów węgla**, zawierających między innymi:

- ✧ obiektywne kryteria wyboru jednostek produkcyjnych do objęcia ich tym planem,
- ✧ wskazanie nazwy jednostek produkcyjnych lub grup jednostek produkcyjnych spełniających takie kryteria,
- ✧ koszty produkcji dla każdej jednostki produkcyjnej,
- ✧ plany operacyjne i finansowe dla każdej jednostki produkcyjnej,
- ✧ szacunkowy potencjał produkcyjny tych jednostek,
- ✧ kategorie i szacunkową kwotę pomocy niezbędną dla utrzymania dostępu do zasobów na każdy rok produkcyjny,
- ✧ odpowiedni udział własnych zasobów węgla w odniesieniu do wielkości krajowych źródeł energii.

Do innych aktów prawnych UE, które regulują udzielanie pomocy publicznej należą:

- ✧ Decyzja Komisji Wspólnot Europejskich z dnia 17 października 2002 r. ustanawiająca wspólne ramy przekazywania informacji potrzebnych do stosowania Rozporządzenia Rady (WE) 1407/2002 w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego;
- ✧ Rozporządzenie Komisji nr 2204/2002 z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie stosowania Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudniania;
- ✧ Rozporządzenie Rady nr 405/2003 z dnia 27 lutego 2003 r. dotyczące monitorowania przez Wspólnotę importu węgla pochodzącego z krajów trzecich;
- ✧ Rozporządzenie Rady nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE;
- ✧ Rozporządzenie Komisji WE nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. wdrażające Rozporządzenie Rady nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r.

2. Ocena działania Rozporządzenia Rady nr 1407/2002

Mając na względzie fakt, iż art. 11 Rozporządzenia Rady nr 1407/2002 nakłada na Komisję obowiązek przedstawienia do dnia 31 grudnia 2007 r. Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów, sprawozdania obejmującego w szczególności doświadczenia i problemy wynikające ze stosowania przedmiotowego rozporządzenia od czasu jego wejścia w życie, **Komisja w dniu 21.05.2007 r. przedstawiła Raport dotyczący stosowania niniejszego rozporządzenia.** Raport ten został poprzedzony projektem komunikatu Komisji, w którym zidentyfikowano 5 głównych problemów związanych ze stosowaniem obowiązującego rozporządzenia:

- 1) Kontrola zakłóceń cenowych (*price distortion*), wynikających z nadmiernie udzielanej pomocy państwa (art. 4 (c)). W tym kontekście problematyczne stają się:
  - ✧ liczenie cen węgla w przypadku przedsiębiorstw, które łączą w sobie wydobycie surowca i produkcję energii (cena jest ustalana wyłącznie do wewnętrznych rozliczeń, co utrudnia zewnętrzny monitoring np. dla Komisji³),
  - ✧ niezdolność ustalenia światowych cen węgla niskokalorycznego (*low-grade coal*), który, ze względu na niską efektywność kosztową, nadaje się wyłącznie do zużycia w elektrowniach położonych niedaleko miejsca wydobycia, co komplikuje metodologię liczenia wyżej wymienionych cen i może prowadzić do zakłóceń konkurencyjności rynku produkcji energii elektrycznej;
- 2) Zakres stosowania rozporządzenia do niektórych rodzajów węgla w odniesieniu do kategorii A i B (kategoria C – łupki bitumiczne, piaski smoliste, torf i niektóre odmiany węgla brunatnego – nie jest objęta działaniem rozporządzenia, mimo iż dostęp do tych surowców zwiększa bezpieczeństwo energetyczne UE);
- 3) Warunek obowiązkowego zmniejszenia kosztów produkcji w przypadku wydania zgody przez KE na udzielenie pomocy operacyjnej. Warunek ten nie wynika wprost z rozporządzenia (art. 5.3.b), lecz z decyzji KE nr 3632/93/ECSC, co powoduje trudności interpretacyjne przy wydawaniu decyzji dla kopalń, w szczególności tych, które zamierzają zwiększać koszty produkcji;
- 4) Brak precyzyjnych definicji dla poszczególnych kategorii kosztowych kwalifikujących się do objęcia pomocą na pokrycie kosztów nadzwyczajnych. Komunikat wskazuje na brak powiązania tej formy pomocy z potrzebą dalszej restrukturyzacji oraz możliwość korzystania z pomocy na podstawie art. 7 w celu ominięcia dopuszczalnego pułapu pomocy, co ma zastosowanie w przypadku pomocy udzielanej na podstawie art. 4 i 5 Rozporządzenia Rady (WE) 1407/2002. Poprawa efektywności oceny wniosków musiałaby się wiązać ze zmianą decyzji nr 2002/871/EC;
- 5) Niewywiązywanie się ze zobowiązań przez kraje członkowskie w odniesieniu do pomocy na ograniczenie działalności. Komunikat przewiduje bardziej zastrzony monitoring pomocy udzielonej na podstawie art. 4.

---

³ Problem dotyczy następujących krajów: Niemcy, Polska, Hiszpania, Węgry.

W świetle przeprowadzonej analizy światowego rynku węgla oraz postępującego procesu restrukturyzacji i ograniczenia wydobycia w krajach UE, w których występują zasoby węgla – **KE uznała, iż nie ma uzasadnienia dla nowelizowania Rozporządzenia Rady (WE) 1407/2002 na okres 2008–2010**. Argumentuje się to faktem, iż praktyczny wymiar i wpływ takich zmian byłby bardzo ograniczony, gdyż Komisja zakończyła proces zatwierdzenia planów dostępu do rezerw węgla. W związku z tym, jakkolwiek zmiana musiałaby się wiązać z koniecznością wprowadzenia odpowiednich korekt do zatwierdzonych już planów.

2.1. Przegląd stosowania pomocy państwa dla sektora górnictwa w odniesieniu do poszczególnych kategorii pomocy oraz wyników procesu restrukturyzacji – stan aktualny i perspektywy

Aktualnie UE liczy 11 państw członkowskich, które produkują węgiel objęty rozporządzeniem węglowym. Wśród krajów kandydujących Turcja i Była Jugosłowiańska Republika Macedonii również produkują węgiel objęty Rozporządzeniem Rady WE 1407/2002. Z grona producentów węgla w UE, można wyróżnić 3 grupy państw członkowskich tj.:

- a) te, które zaprzestały dotacji węglowych dla działających kopalń (Republika Czeska, Francja, Włochy),
- b) te, które udzielają lub planują udzielenie pomocy inwestycyjnej (Polska, Słowacja, Anglia),
- c) te, które udzielają pomocy operacyjnej (Bułgaria, Niemcy, Węgry, Rumunia, Słowenia, Hiszpania).

W odniesieniu do krajów, które całkowicie zaprzestały udzielania dotacji, należy wspomnieć, iż: Francja zamknęła swoją ostatnią kopalnię w 2004 r., Republika Czeska sprywatyzowała będące poprzednio własnością państwa kopalnie węgla i postanowiła zaprzestać udzielenia dotacji, Włochy natomiast mają jedną czynną kopalnię, dla której nie zgłoszono pomocy państwa.

W przypadku pozostałych krajów będących producentami węgla w UE stosowane kategorie pomocy udzielonej na podstawie Rozporządzenia Rady WE nr 1407/2002 przedstawiają się następująco:

1. Pomoc operacyjna i inwestycyjna (art. 5 ust. 2 i art. 5 ust. 3 Rozporządzenia 1407/2002)

a) pomoc inwestycyjna

Zjednoczone Królestwo i Słowacja ograniczyły swoje dotacje do pomocy inwestycyjnej, przyznawanej na podstawie art. 5 ust 2 rozporządzenia węglowego. Oba te kraje całkowicie sprywatyzowały swoje kopalnie będące poprzednio własnością państwa. W przypadku Polski, kwota dotacji zatwierdzona zgodnie z artykułem 5 (2) rozporządzenia węglowego stanowiła jedynie propozycje przyznania takiej kwoty, przy uwzględnieniu możliwości budżetowych państwa. W związku z czym, uruchomienie tej pomocy, wymaga złożenia odrębnego wniosku notyfikacyjnego. Poniższa tabela przedstawia pomoc inwestycyjną zatwierdzoną dla wymienionych krajów zgodnie z artykułem 5 (2) Rozporządzenia Rady (WE) 1407/2002.

TABELA 1. Pomoc inwestycyjna zatwierdzona zgodnie z artykułem 5 (2) Rozporządzenia 1407/2002

TABLE 1. Investment aid approved under Article 5 (2) of Council Regulation 1407/2002 [mln euro]

Rok	Zjednoczone Królestwo	Polska*	Słowacja	Ogółem
2003	22,0	0	0	22
2004	29,5	0	0	29,5
2005	36,7	0	1,8	38,5
2006	0	0	4,1	4,1
2007	0	27,4	3,3	30,7
2008	0	21,3	3,2	24,5
2009	0	20,3	2,3	22,6
2010	0	15,9	0,7	16,6

* Jest to wielkość pomocy notyfikowanej przez Komisję Europejską, jednak na lata 2007–2010 Polski Rząd musi złożyć odrębną notyfikację odnośnie pomocy inwestycyjnej na lata 2007–2010.

Źródło: Annex to Commission Report on the Application of Council Regulation 1407/2002/EC

Proces restrukturyzacji przemysłu górnictwa węgla kamiennego w tych krajach jest zakończony w takim stopniu, że wszystkie kopalnie, które były dalekie od osiągnięcia progu rentowności, zniknęły z rynku. Jednakże te państwa członkowskie postanowiły, że w ramach swojej ogólnej strategii energetycznej, chcą utrzymać na rynku kopalnie węgla, które mają szansę być rentownymi bez pomocy operacyjnej.

b) pomoc na działalność operacyjną (art. 5 ust. 3 Rozporządzenia Rady (WE) 1407/2002)

Bułgaria, Niemcy, Węgry, Rumunia i Hiszpania stosują pomoc operacyjną zatwierdzoną zgodnie z artykułem 5 (3) rozporządzenia węglowego. Górnictwa tych krajów nie przetrwałyby bez tego rodzaju pomocy. Jednak ze względu na fakt, iż koszty produkcji w kopalniach tych państw uległy tylko nieznacznemu obniżeniu, nie zakłada się raczej, iż restrukturyzacja zostanie zakończona pomyślnie. Można sądzić, iż w krajach tych osiągnięte zostały granice możliwych przyrostów efektywności w górnictwie węglowym. Poniższe tabele pokazują wielkość produkcji i przeciętną pomoc na bieżącą produkcję wyrażoną w tonach ekwiwalentu węgla⁴ (dane liczbowe z 2006 r.) (tab. 2) oraz ogólną wielkość pomocy zaakceptowaną przez Komisję w mln euro (tab. 3).

Dla Niemiec i Węgier Komisja zatwierdziła roczną pomoc do 2006 r. i plany dostępu do zasobów w okresie 2007–2010. W przypadku Hiszpanii roczna pomoc została zatwierdzona do 2005 r., natomiast plan dostępu do rezerw na okres 2006–2010 jest aktualnie weryfikowany. Bułgaria i Rumunia miały obowiązek notyfikować swoje plany dostępu do rezerw węgla najpóźniej do 30 kwietnia 2007 r.

⁴ tew: tona węgla ekwiwalentnego – 1 tew = 29,302GJ/tona.

TABELA 2. Wielkość produkcji i przeciętna wielkość pomocy na bieżącą produkcję w 2006 r.

TABLE 2. The production volume and average operating aid in 2006

	Hiszpania*	Niemcy	Węgry
Całkowita wielkość produkcji [w mln ton]**	12	22	0,28
Przeciętna pomoc na bieżącą produkcję [w euro]	141,3	144,0	108,6

* Pomoc dla Hiszpanii w 2006 nie została jeszcze zaakceptowana. Dane pochodzą z danych ujętych we wniosku notyfikacyjnym.

** Źródło: EUROSTAT

Źródło: Annex to Commission Report on the Application of Council Regulation 1407/2002/EC

TABELA 3. Pomoc operacyjna zatwierdzona zgodnie z Artykułem 5(3) Rozporządzenia 1407/2002

TABLE 3. The operating aid approved under Article 5 (3) of Council Regulation 1407/2002 [mln euro]

Rok	Niemcy	Hiszpania	Węgry	Bułgaria	Rumunia	Ogółem
2003	1 674,0	297,0				1 971,0
2004	2 069,3	285,2	43,7		57,1	2 455,3
2005	1 516,2	273,7	39,1			1 829,0
2006	1 712,0	393,0	36,5	1,1		2 142,6
2007	1 877,0		34,6			1 911,6
2008	1 773,0		30,8			1 803,8
2009	1 661,0		27,1			1 688,1
2010	1 392,0		25,3			1 417,3

Źródło: Annex to Commission Report on the Application of Council Regulation 1407/2002/EC

2. Wyniki stosowania pozostałych kategorii pomocy

Rozporządzenie węglowe przewiduje dwa różne instrumenty dla ułatwienia zamknięcia kopalń, które nie są konkurencyjne na światowym rynku: **pomoc na zamykanie**, która jest pomocą pokrywającą straty operacyjne kopalń do dnia zamknięcia oraz **pomoc na przejęte zobowiązania**, która obejmuje niektóre kategorie zobowiązań społecznych i środowiskowych, wynikających z prowadzenia działalności górniczej.

a) Pomoc na zamykanie (art. 4)

Zamknięcia niedochodowych kopalń miały miejsce we wszystkich państwach członkowskich, które produkują węgiel, z wyjątkiem Włoch. Niemcy, Hiszpania i Francja przyz-

nały pomoc na zamykanie na podstawie art. 4 Rozporządzenia Rady (WE) 1407/2002 w celu złagodzenia społecznych skutków zamknięcia kopalń. W latach 2003–2006 Francja i Niemcy zamknęły po 2 kopalnie, natomiast Hiszpania zamknęła aż 8 jednostek produkcyjnych i zobowiązała się zamknąć dalszych 9 kopalń do końca 2007 r. W innych państwach członkowskich w tym okresie również miały miejsce zamknięcia kopalń. Węgry zamknęły 2 kopalnie, Słowacja 1 kopalnię, a Polska 2 kopalnie. Kwoty udzielonej pomocy na zamknięcie kopalń przedstawia tabela 4.

TABELA 4. Pomoc na zamykanie zatwierdzona zgodnie z art. 4 Rozporządzenia Rady (WE) 1407/2002

TABLE 4. Closure aid approved under Article 4 of Council Regulation 1407/2002 [mln euro]

Rok	Francja	Niemcy	Hiszpania	Ogółem
2003	201,7	965	271,6	1 438,3
2004	118,6	413,9	254,7	787,2
2005	0	597,7	239,3	837
2006	0	0	119,7	119,7
2007	0	0	–	0

Źródło: Annex to Commission Report on the Application of Council Regulation 1407/2002/EC

b) Pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych (art. 7)

W Republice Czeskiej i we Francji państwo kontynuuje wypłacanie dotacji na przejęte zobowiązania społeczne i środowiskowe. Jednakże nie wydaje się, aby nadal działające przedsiębiorstwa górnicze korzystały z tych wypłat.⁵ Inne państwa członkowskie, z wyjątkiem Węgier i Włoch, przejęły w pewnym stopniu odziedziczone koszty społeczne i środowiskowe nie tylko dla zamkniętych kopalń, lecz również kopalń, które nadal działają.

Reasumując stosowanie pomocy publicznej dla sektora górnictwa węgla kamiennego, należy stwierdzić, iż w związku z przeprowadzeniem procesów restrukturyzacyjnych w poszczególnych państwach będących producentami węgla w UE, ogólne wydobycie w latach 1995–2004 r. zostało znacznie zredukowane. W UE 15 wydobycie obniżyło się z poziomu 135 020 tys. ton do 66 279 tys. ton tj. o 68 741 tys. ton. Natomiast w odniesieniu do UE 25 wydobycie w tym okresie spadło z poziomu 347 150 tys. ton do 228 146 tys. ton w roku 2004 tj. o 119 004 tys. ton.

W tabeli 6 przedstawiono syntetyczne zestawienie pomocy udzielonej lub planowanej do udzielenia w latach 2003–2010, w podziale na poszczególne kategorie.

⁵ Nie ma spójnej praktyki dotyczącej traktowania tych wypłat na podstawie reguł pomocy państwa. W odniesieniu do Republiki Czeskiej, Komisja zatwierdziła pomoc państwa na zobowiązania z tytułu ochrony środowiska (sprawa Cz 45 i 110/2004). Postanowiła ona wszcząć dochodzenie *ex officio* w stosunku do pomocy państwa na przejęte zobowiązania społeczne. Sprawa ta jest obecnie w toku.

TABELA 5. Pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych zatwierdzona zgodnie z artykułem 7 Rozporządzenia Rady (WE) 1407/2002

TABLE 5. Aid for inherited liabilities approved under Article 7 of Council Regulation 1407/2002 [mln euro]

Rok	Niemcy	Hiszpania	Słowacja	Polska*	Republika Czeska	Słowenia	Bulgaria	Rumunia	UK	Francja	Ogółem
2003	780,0	550,4	3,2	902,8	14,72	2,2	-	-	14,4	714,7	2 982,4
2004	556,4	573,1	1,7	912,8	14,72	2,2	-	-	0	769,3	2 830,02
2005	602,4	581,6	3,0	369,1	14,72	15,3	-	-	0	0	1 586,12
2006	806,0	585,2	2,5	294,1	14,72	17,5	3,8	-	0	0	1 723,82
2007	677,0	-	2,5	40,4	14,72	18,5	-	-	0	0	753,12
2008	717,0	-	2,5	40,4	0	17,8	-	-	0	0	777,7
2009	631,0	-	2,4	40,4	0	18,1	-	-	0	0	691,9
2010	718,0	-	2,1	40,4	0	21,7	-	-	0	0	782,2

Źródło: Annex to Commission Report on the Application of Council Regulation 1407/2002/EC

* Odnosząc się do wymienionych kwot w przypadku pomocy publicznej udzielanej dla polskiego przemysłu węglowego w kategorii „Pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych”, zgodnie z decyzją KE nr K(2007) 1943 w sprawie pomocy państwa dla polskiego przemysłu węglowego na lata 2004–2006, kwota pomocy na odziedziczone zobowiązania wyniosła 509 651,5 tys. PLN edn (co stanowi 134 828,4 tys. euro edn – po przeliczeniu według średniego kursu euro na dzień 27.04.2007 r., tj.: 1 euro = 3,78 zł).

edn – przez ekwiwalent dotacji netto należy rozumieć kwotę pomocy jaką otrzymałby przedsiębiorca w formie dotacji, przy uwzględnieniu podatku dochodowego.

TABELA 6. Pomoc publiczna ogółem w latach 2003–2010 udzielona na podstawie Rozporządzenia Rady WE 1407/2002

Table 6. The total state aid approved under Council Regulation 1407/2002 in 2003–2010

Rok	Kategorie pomocy wg. artykułów Rozporządzenia Rady WE 1407/2002				
	Art. 5 (2)	Art. 5 (3)	Art. 4	Art. 7	Ogółem
1	2	3	4	5	6
2003	22,0	1 971,0	1 438,3	2 982,4	6 413,7
2004	29,5	2 455,3	787,2	2 830,0	6 102,0
2005	38,5	1 829,0	837,0	1 586,1	4 290,6
2006	4,1	2 142,6	119,7	1 723,8	3 990,2
2007	30,7	1 911,6	0,0	753,1	2 695,4
2008	24,5	1 803,8	0,0	777,7	2 606,0
2009	22,6	1 688,1	0,0	691,9	2 402,6
2010	16,6	1 417,3	0,0	782,2	2 216,1
RAZEM	188,5	15 218,7	3 182,2	12 127,3	30 716,7

Źródło: opracowanie własne

3. Propozycje Komisji Europejskiej w perspektywie po 2010 r.

Mając na względzie, iż rozporządzenie węglowe zgodnie z art. 14(3) wygasa z dniem 31 grudnia 2010 r., w komunikacie przedstawiono 3 opcje kontynuacji polityki w zakresie pomocy państwa dla sektora górniczego w odniesieniu do poszczególnych rodzajów pomocy.

Opcja 1: Przedłużenie istniejącego rozporządzenia węglowego. Utrzymana zostałaby forma rozporządzenia w oparciu o art. 87(3)(e) TWE. W ramach tej opcji pomocy, państwa członkowskie mogłyby w dalszym ciągu udzielać pomocy na inwestycje i pomoc operacyjną utrzymując zasadę degresywności stosowania pomocy publicznej. Ten scenariusz byłby kontynuacją obecnej praktyki. Bazując na prognozach państw członkowskich, produkcja węgla w poszczególnych państwach przedstawiałaby się następująco:

Opcja 2: Uwzględniająca pomoc na inwestycje. W tej opcji nastąpiłoby przedłużenie obowiązujących regulacji wyłącznie w przypadku pomocy na inwestycje i pomocy na pokrycie kosztów nadzwyczajnych. Ta opcja pomogłaby kopalniom, które są bliskie uzyskania rentowności, ale nie całkowicie konkurencyjne, aby pozostały na rynku lub mogły na nim zaistnieć. Pomoc ta byłaby równocześnie zachętą dla kopalń w celu poprawy ich

efektywności, ponieważ pomoc inwestycyjna jest jednorazowym wkładem na inwestycje, skutkującym wzrostem efektywności danej kopalni. W ramach tej opcji można założyć, że górnictwo węgla zakończyłoby swoją działalność w Niemczech, Hiszpanii i na Węgrzech, a być może również w Bułgarii, Rumuni i Turcji. Zgodnie z tym założeniem należy się spodziewać następującej wielkości produkcji węgla w poszczególnych krajach Wspólnoty:

Należy zwrócić uwagę, że wielkość węgla produkowanego w ramach programu pozwalającego jedynie na pomoc inwestycyjną byłaby zapewne wyższa, gdyż prawdopodobnie jedna lub kilka kopalń obecnie otrzymująca pomoc operacyjną kontynuowałaby również wydobycie, gdyby otrzymywała jedynie pomoc na inwestycje.

TABELA 7. Przewidywana produkcja węgla w UE w latach 2005–2020 – opcja 1

TABLE 7. The forecasted coal production within the EU's countries in 2005–2020 – option 1 [mln ton]

Kraj/rok	2005	2010	2015	2020
Republika Czeska	14 100	12 900	11 000	9 700
Niemcy	25 500	18 000	14 000	18 000
Polska	107 600	90 800	80 300	77 300
Hiszpania	12 600	8 700	6 600	3 500
Zjednoczone Królestwo	24 300	21 800	20 200	16 800
Unia Europejska 25	184 100	152 200	132 100	125 300

Źródło: Annex to Commission Report on the Application of Council Regulation 1407/2002/EC

TABELA 8. Przewidywana produkcja węgla w UE w latach 2005–2020 – opcja 2

TABLE 8. The forecasted coal production within the EU's countries in 2005–2020 – option 2 [mln ton]

Kraj	2005	2010	2015	2020
Republika Czeska	14 100	12 900	11 000	9 700
Niemcy	25 500	18 000	0	0
Polska	107 600	90 800	80 300	77 300
Hiszpania – prywatne	11 400	7 800	5 900	3 100
Hiszpania – państwowe	1 300	900	0	0
Zjednoczone Królestwo	24 300	21 800	20 200	16 800
Unia Europejska 25	184 100	152 200	117 400	106 900

Źródło: Annex to Commission Report on the Application of Council Regulation 1407/2002/EC

Opcja 3: Zaniechanie działań. Wygaszenie obowiązującego rozporządzenia i stosowanie od 2011 r. ogólnych zasad udzielania pomocy państwa dla sektora węglowego. W ramach opcji 3 górnictwo węgla zakończyłoby się w Niemczech i na Węgrzech oraz zlikwidowana byłaby część kopalń w Hiszpanii i w Wielkiej Brytanii i prawdopodobnie również w Bułgarii, Rumuni i Turcji. Górnictwo prawdopodobnie byłoby w Republice Czeskiej, we Włoszech i Francji, które to kraje już wycofały dotacje. Mogły być również kontynuowane w Polsce, Słowacji, i w części kopalń hiszpańskich i brytyjskich, gdyby te mogły funkcjonować na przykład bez pomocy na inwestycje a jedynie poprzez poprawę ich rentowności. Poza tym nowe kopalnie w obszarach wspomaganych mogłyby mieć prawo do pomocy na inwestycje w ramach krajowych wytycznych o pomocy regionalnej. Poniższa tabela pokazuje spodziewaną wielkość produkcji węgla objętego rozporządzeniem węglowym

TABELA 9. Przewidywana produkcja węgla w UE w latach 2005–2020 – opcja 3

TABLE 9. The forecasted coal production within the EU's countries in 2005–2020 – option 3 [tys. ton]

Kraj	2005	2010	2015	2020
Republika Czeska	14 100	12 900	11 000	9 700
Niemcy	25 500	18 000	0	0
Polska	107 600	90 800	68 255	61 840
Hiszpania	12 700	8 700	0	0
Zjednoczone Królestwo	24 300	21 800	15 150	8 400
Unia Europejska 25	184 100	152 200	84 505	79 940

Źródło: Annex to Commission Report on the Application of Council Regulation 1407/2002/EC

Reasumując należy stwierdzić, iż w przypadku kontynuacji pomocy państwa dla przemysłu węglowego, Komisja Europejska kierować się będzie następującymi zasadami:

- 1. Redukcją negatywnych skutków ekologicznych górnictwa.** Ograniczenie zanieczyszczenia przemysłowego i degradacji środowiska przez górnictwo jest priorytetem Komisji. Zmniejszenie pomocy państwa dla produkcji węgla prowadziłoby do poprawy sytuacji ekologicznej.
- 2. Lepiej nakierowaną pomocą państwa.** Ograniczenie poziomu pomocy państwa i przekierowanie jej na cele, które służą celom Strategii Lizbońskiej jest kluczowym priorytetem polityki pomocy państwa na poziomie UE i poszczególnych państw członkowskich. Ograniczenie pomocy państwa miałyby bardzo pozytywny wpływ na budżety państw członkowskich, które udzielają obecnie górniczych subsydiów.
- 3. Kontynuacją restrukturyzacji konkurencyjnych kopalń.** W tym kontekście, przegląd pomocy państwa dla przemysłu górniczego pokazał, że pomoc na inwestycje może być efektywnym narzędziem umożliwiającym kopalniom osiągnięcie stanu bliskiego

konkurencyjności ekonomicznej na rynku światowym. Ta możliwość powinna być utrzymana w przyszłości.

- 4. Łagodzeniem skutków społecznych likwidacji kopalń.** Ograniczona i dobrze skierowana pomoc państwa może stanowić pożyteczne narzędzie dla złagodzenia społecznych skutków likwidacji kopalń.

4. Polskie górnictwo w świetle przepisów dotyczących stosowania pomocy publicznej

Aktualnie obowiązującym dokumentem, na podstawie którego udzielana jest pomoc dla sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce jest **Decyzja K(2007) 1943 z 27.04.2007 r.** Jest ona kontynuacją rozpoczętej w 2004 r. procedury notyfikacyjnej rozpoczętej na podstawie przedstawienia Komisji programu rządowego pn.: „Restrukturyzacja górnictwa węgla kamiennego w latach 2004–2006 oraz strategia na lata 2007–2010”. Decyzją z dnia 22 czerwca 2005 r. w sprawie pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2004–2006 (K(2005) 1796 wersja ostateczna), otrzymała akceptację planowanej pomocy oraz zasad jej udzielania. W swej decyzji Komisja uznała plan restrukturyzacji polskiego sektora górnictwa węgla kamiennego, za zgodny ze wspólnym rynkiem.

Planowana wielkość pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2004–2006, zaakceptowana Decyzją KE z dnia 22 czerwca 2005 r., wyniosła 6 234 706,05 tys. zł, przy czym faktycznie wyniosła 4 006 903,92 tys. zł. Podstawową przyczyną nie udzielenia pomocy w zakładanej wysokości było ograniczenie możliwości budżetowych państwa i zaniechanie udzielania pomocy na inwestycje początkowe.

Należy nadmienić, iż wymieniony dokument, jak również ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003–2006 (Dz.U. Nr 210, poz. 2037 z późn. zm.), zakładają dalszą realizację działań restrukturyzacyjnych w latach 2007–2010.

Dlatego aktualnie trwają prace nad nową strategią dla polskiego sektora górnictwa węgla kamiennego oraz nową ustawą górnictwą. Przyjęcie tego dokumentu będzie równocześnie rozpoczęciem procesu notyfikowania pomocy na rok 2008 i lata kolejne.

Zgodnie z zapisami dokumentu „Strategia działalności górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 2007–2015”, z dnia 1.06.2007 r., w okresie realizacji procesów restrukturyzacyjnych zmierzających do osiągnięcia konkurencyjności, przedsiębiorstwa górnicze będą wspomagane środkami pomocy publicznej na restrukturyzację, natomiast po ich zakończeniu, będą mogły korzystać z innych prorozwojowych form pomocy publicznej.

Jednak należy pamiętać, iż udzielanie pomocy państwa na inwestycje początkowe w górnictwie węgla kamiennego uzależnione będzie od sytuacji finansów państwa. Minister właściwy ds. finansów publicznych podczas prac nad projektem budżetu państwa każdo-

razowo przeprowadzi analizę możliwości udzielenia pomocy na dofinansowanie inwestycji początkowych. Ewentualne udzielenie pomocy państwa na inwestycje początkowe wymagać będzie notyfikacji Komisji Europejskiej.

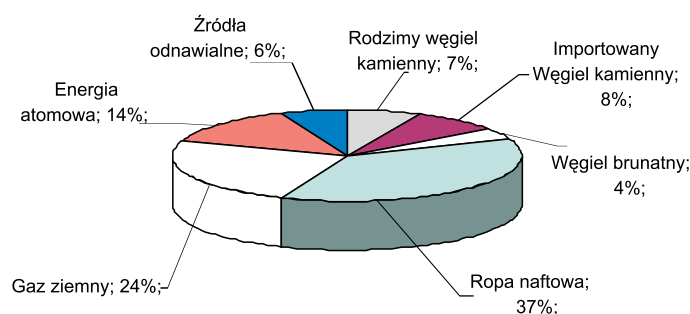
Zgodnie z zapisami strategii, przewiduje się, iż do 2015 roku zostaną zakończone prace inwestycyjne związane z zagospodarowaniem zasobów na 17 poziomach wydobywczym czynnych, w budowie i rozbudowie. Realizowane przedsięwzięcia inwestycyjne powinny zapewnić w szczególności odbudowanie bazy zasobowej węgla koksowego, jak również ograniczenie eksploatacji podziemnej, z której aktualnie uzyskuje się około 40% wydobywanego węgla, a która jest źródłem zagrożeń dla pracujących załóg górniczych.

Strategia przewiduje również realizowanie przedsięwzięć w zakresie rozwoju nowych technologii przeróbki węgla, zapewniających spełnianie wzrastających wymogów jego odbiorców w aspekcie nowych, czystych technologii jego spalania.

Podsumowanie i wnioski

Węgiel, w swoich różnych postaciach od węgla brunatnego do kamiennego, jest obecnie najważniejszym, rodzimym źródłem energii w UE. Jego udział w ogólnej konsumpcji energii stanowi 11% i około 20% w produkcji energii elektrycznej. Przy czym 10% energii elektrycznej produkowane jest z niskiej jakości węgla klasy C (nie jest objęty Rozporządzeniem Rady (WE) 1407/2002), a pozostałe 10% z węgla importowanego. Najważniejszym paliwem pierwotnym dla większości państw członkowskich jest ropa naftowa, a następnie gaz ziemny. Można to zaobserwować na poniższym wykresie.

Od lat pięćdziesiątych XX wieku część rodzimej produkcji węgla nie może konkurować na rynku i otrzymuje pomoc publiczną na zamykanie i restrukturyzację kopalń. W wyniku przeprowadzonej analizy wykazano, iż około 45% rodzimego węgla, które objęte jest pomocą publiczną w ramach rozporządzenia węglowego, otrzymuje albo pomoc operacyjną, albo pomoc na inwestycje. Oznacza to, że gdyby państwa członkowskie miały całkowicie zaprzestać udzielania pomocy dla przemysłu węglowego, 4,5% europejskiej energii elek-

Rys. 1. Pierwotne źródła energii w UE 25

Fig. 1. The primary energy sources in the 25 EU's Member States

trycznej, produkowanej obecnie przy wykorzystaniu rodzimego węgla, musiałyby być zastąpione innymi nośnikami energii. Ponieważ część elektrowni zlokalizowanych jest w pobliżu lądowych szlaków wodnych i/lub linii kolejowych, zmuszone byłyby do przedstawienia się na węgiel z importu. Niemniej jednak, dla elektrowni zlokalizowanych w pobliżu kopalni w Hiszpanii i Polsce, korzystanie z węgla importowanego mogłoby okazać się trudne lub niemożliwe, ze względu na wysokie koszty transportu importowanego węgla z portów morskich do elektrowni.

Elektrownie wykorzystujące rodzimy węgiel z reguły są elektrowniami pracującymi przy obciążeniu bazowym. W przypadku zakończenia dotowania węgla istotnym jest by uwzględnić, że zastąpienie elektrowni, które przestają być konkurencyjne bez rodzimego węgla produkowanego w pobliżu elektrowni, jest czasochłonne, a budowa nowych elektrowni pracujących przy obciążeniu bazowym jest kapitałochłonna i zwykle wymaga długiego okresu planowania.

Mając na względzie powyższe, koniecznym jest utrzymanie możliwości stosowania pomocy państwa dla sektora górnictwa węgla kamiennego, szczególnie w kontekście utrzymania bezpieczeństwa energetycznego, które jest celem priorytetowym w polityce UE. Ograniczone zasoby nośników energetycznych Unii Europejskiej, takich jak ropa naftowa czy gaz oraz węgiel kamienny i brunatny (żywołność dwóch pierwszych nośników energii oceniana jest na ok. 25 lat, natomiast węgla przy obecnym stanie rozpoznania zasobów na ok. 100 lat) pozwalają żywić nadzieję, że węgiel utrzyma swoją rolę na rynku energetycznym Unii Europejskiej. Nadzieje te są tym większe, iż w okresie ostatnich lat prawie dwukrotnie wzrosły ceny ropy naftowej oraz gazu, a przewiduje się, że przy wzrastającym światowym zapotrzebowaniu na ropę i gaz, wysokie ceny tych nośników będą prawdopodobnie się utrzymywać.

Uwzględniając fakt, iż Polska jest największym producentem węgla kamiennego w Unii Europejskiej (produkcja węgla kamiennego w Polsce stanowi ponad 50% produkcji unijnej, przy czym w przypadku węgla energetycznego jest to ok. 59%, natomiast węgla koksowego ok. 39%), przy czym energetyka w 93 % oparta jest na węglu, koniecznym jest utrzymanie odpowiedniego poziomu kosztów z jednoczesnym zdecydowanym zwiększeniem poziomu inwestowania. Dotyczy to w szczególności nowoczesnych technologii, w tym dotyczących tzw. czystego węgla, udostępniania nowych pokładów węgla i jego uzdatniania, co pozwoliłoby naszemu krajowi na konkutowanie na wspólnym rynku UE z węglem pochodzącym z krajów trzecich oraz na konkutowanie z innymi nośnikami energii. Jednak takie działania mogą odbywać się przy znaczącym wsparciu ze strony państwa, którego aktualne możliwości pozostają w dużej mierze ograniczone.

Literatura

- [1] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiego Komitetu ekonomiczno-społecznego i Komitetu Regionów – sprawozdanie Komisji o stosowaniu Rozporządzenia Rady (WE) nr 1407/2002 w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego – Komisja Wspólnot Europejskich, Bruksela dnia 21.05.2007 r.

- [2] Aneks do Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiego Komitetu ekonomicznego-społecznego i Komitetu Regionów – sprawozdanie Komisji o stosowaniu rozporządzenia Rady (WE) nr 1407/2002 w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego – Komisja Wspólnot Europejskich, Bruksela dnia 21.05.2007 r.
- [3] Rozporządzenie Rady WE 1407/2002 z dnia 23 lipca 2002 r. w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego.
- [4] Notatka w sprawie Projektu Komunikatu Komisji – Sprawozdania Komisji ze stosowania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1407/2002 z dnia 23 lipca 2002 r. w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego – Stałe Przedstawicielstwo RP przy UE, Bruksela 12.02.2007 r.

Henryk PASZCZA, Magdalena BIAŁAS, Joanna ZĘBALA

**The State Aid to the hard coal sector in European Union
countries with a view of:
„Commission Report on the Application of Council
Regulation (EC) No 1407/2007
on the State Aid to the Coal Industry”**

Abstract

The paper outlines the current conditions on granting of state aid to hard coal industry with respect to aid categories being applied in accordance with binding Council Regulation (EC) 1407/2002 of 23 July 2002. The state aid applied by coal producing countries of European Union has been particularly discussed considering the amount the aid paid by member countries.

Additionally, the major problems encountered in the application of the given Coal Regulation since its entry into force, have been also specified. It also discusses the proposals of European Commission with respect to state aid rules after 2010 covering the three options i.e.: (I) Prolongation of existing Coal Regulation, (II) Investment aid option (allowing the continuation of investment aid and of aid for inherited liabilities, but phasing out operating aid), (III) and the do nothing option thus the binding Coal Regulation will expire (in this case, normal State aid rules would apply to the Coal industry as of 2011).

KEY WORDS: hard coal restructuring, state aid to hard coal sector, state aid' options